

Vývojová stádia človeka, jejich pozitivní a negativní projevy v chování nejen ve sportu. Souvislosti s věkem dítěte, souvislosti a projevy u dospělých.

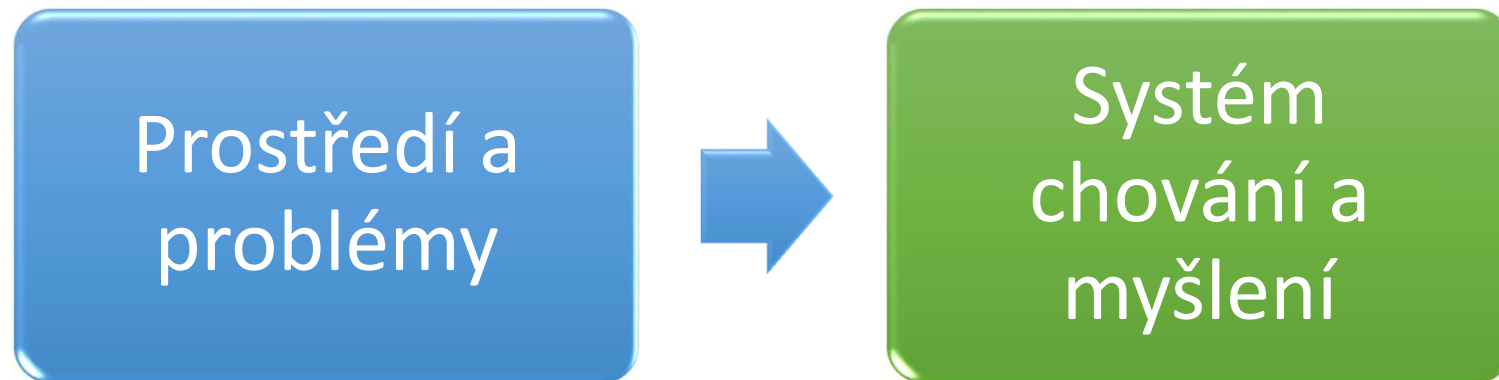
Sebe-diagnostika – z jaké úrovně mluvím k dětem já sám? Je to užitečné? Jaké to má dopady? Z jaké úrovně bych chtěl mluvit? Co chci v dětech rozvíjet?

Rozvoj motivační struktury člověka a dopady do komunikace

Naše východisko: výzkum Dr. Clare Gravese a Spirálová Dynamika®

- Clare W. Graves: „Psychologie zralého člověka je **rozvíjející se, vznikající, oscilační, spirálovitý proces**, vyznačující se postupnou podřízeností starších systémů chování nižšího řádu novějším systémům vyššího řádu, jak se mění existenční problémy člověka.

Co musíme mít na paměti

- Každý má právo být takový, jaký je.
- Nemůžeme změnit lidi. Lidé se mohou změnit sami, pokud chtějí. Pak jim v tom můžeme pomoci.
- Žádný z hodnotových systémů není lepší nebo horší.
- Každý hodnotový systém může mít mnoho projevů – pozitivních i negativních
- Není pravdou, že čím vyšší hodnotový systém, tím lépe.
- Hodnotové systémy neexistují v čisté formě, ale vždy v kombinacích → nelze lidi kategorizovat
- Stupně vývoje nelze přeskakovat
- Nemůžeme vést lidi výš, než kam jsme sami dospěli

Co bude dnes cílem?

1

Seznámit se s hierarchií hodnotových systémů

2

Pochopit souvislosti s věkem dětí, s přístupem ke sportu a způsobem myšlení

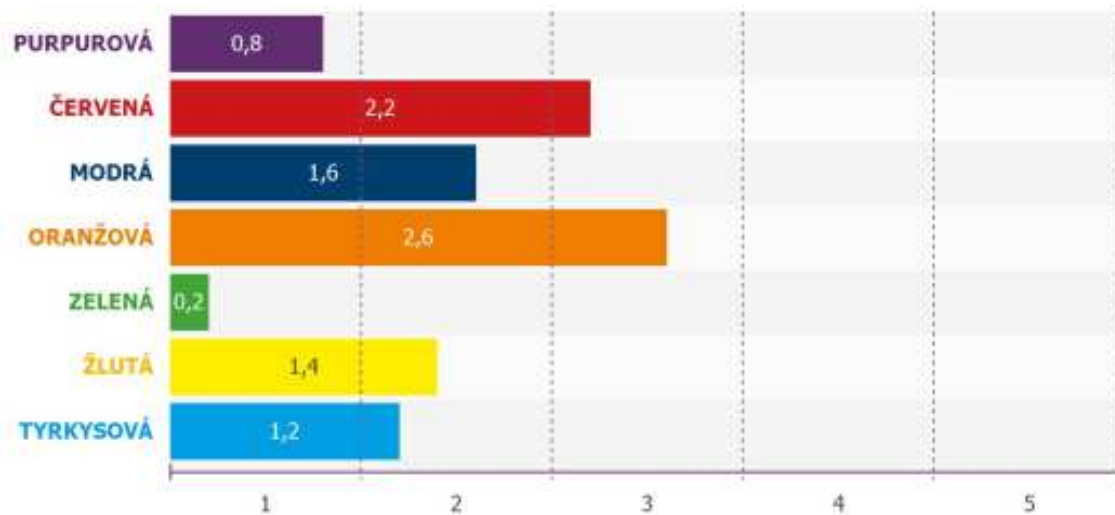
3

Pochopit svou vlastní strukturu myšlení v tréninku, její pozitiva i omezení

4

Z výše uvedeného vyvodit konkrétní důsledky pro sebe, svůj rozvoj, způsob trénování, hodnocení, apod.

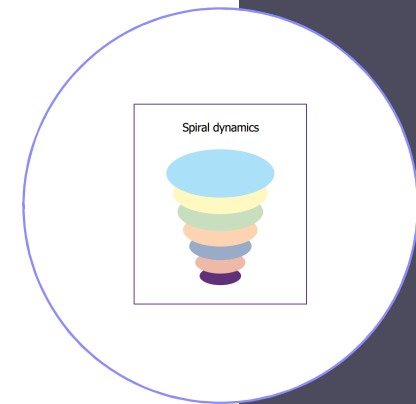
Hierarchie hodnotových systémů podle C.W.Gravese

- Purpurová**
  - Zajištění a bezpečí.
  - Sounáležitost ke skupině a klan, tradice, cítit se jako doma, jednota a zařazení.
- Červená**
  - Moc a respekt – obzvlášť získávání respektu, ale také projevování respektu.
  - Reputace, moc, síla, čest a odvaha.
- Modrá**
  - Řád a bezpečí.
  - Disciplína, spolehlivost, povinnost a kontrola.
  - Jasně definované pravidla, procedury a metody.
- Oranžová**
  - Já, materialistické podnikání - strategický růst a orientace na úspěch, zvědavost, ziskost.
  - Žít pro úspěch, osobní úspěch, prosperita, výkon, výkonnost, konkurenceschopnost, výsledky a pokrok.
- Zelená**
  - Ideály a loajalita ke skupině.
  - Harmonie, komunita, propojenost, láska, sociální kontakt a konsensus.
- Žlutá**
  - Učení se, nezávislost a svoboda.
  - Kreativita, analyzování, osobní růst.
- Tyrkysová**
  - Velký obraz, holistická vize, rovnováha.
  - Zodpovědnost za zemi jako celek, spiritualita, rovnováha a integrace.

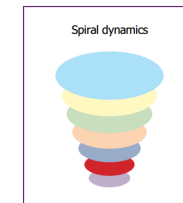
Purpurová

- Rozvoj od narození do 2,5 – 3 let věku
- Bezpečí, sounáležitost ke skupině, klanu, rodině, rituály, tradice, tabu, symboly, respekt staršího, oddanost vůdci
- Dojde-li k chybě v rozvoji: hledání opory ve skupinách a klanech (místo jistoty v sobě)
- Projevy ve sportu: talismani, týmové pokřiky a tanečky, předstartovní rituály (magické), pověřčivost, logo týmu/sportu/svazu...
- Velmi negativně reaguje na upřednostňování některých členů týmu
- Styl učení: podmiňování, Pavlovův reflex, opakující se rituály
- Klíčové motivátory: cítit se jako doma, bezpečí, přijetí

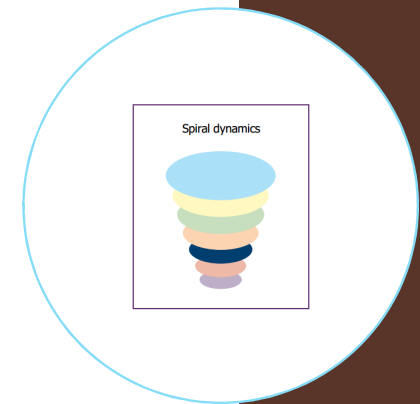
Červená

- Rozvoj v období vzdoru a dále, tj. cca 2,5 – 6 let
- Uvědomování si sebe sama a své individuality, důraz na naplnění vlastních potřeb a tužeb tady a teď. Není budoucnost, není svědomí.
- Vzdor, síla, moc, respekt, reputace, čest, odvaha
- Dojde-li k chybě v rozvoji: problém postavit se za sebe, prosadit se
- Projevy ve sportu: dravost, riskování, schopnost jít na hranu svých fyzických možností i za cenu zranění, nekalé praktiky vedoucí k získání medaile za každou cenu, přehnaný strach ze soupeře, přemotivovanost, zbrkllost, explozivní hněv/ řev/ scény, netrpělivost a touha po okamžitém výsledku za jakoukoli cenu
- Tým má kapitána s neomezenou mocí, o tuto moc může být válka
- Styl učení: vizuální demonstrace, opakování, dril, okamžitá odměna ve formě uznání, pochvaly, vyznamenání
- Klíčové motivátory: uznání a respekt (autentický, nikoli jen na papíře)

Modrá

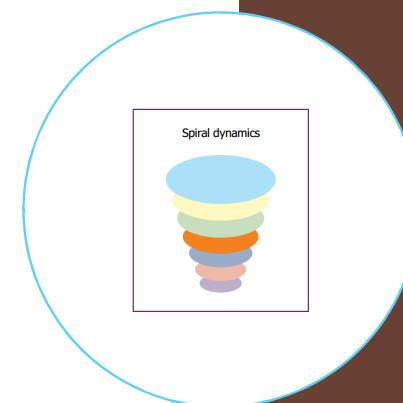
- Rozvoj cca mezi 7. a 9. rokem (Škola)
- Řád, pravidla, bezpečí, disciplína, kontrola, spolehlivost, absolutní pravda, jednoznačnost, jasně definované procedury a metody, povinnosti, autorita, hierarchie
- Dojde-li k chybě ve vývoji: odmítání jakýchkoli autorit
- Projevy ve sportu: respekt daných pravidel, respektování trenéra pro jeho hierarchickou pozici, poslušnost, plnění povinností a příkazů, uzavřenost vůči odlišným názorům a metodám (konzervatismus)
- Tým má hierarchické členění a jasná pravidla. Neplatí-li pravidla 100%, upadá do červené (násilné vynucování)
- Styl učení: pochvalou a především trestem před celou skupinou. Využívá pocit viny.
- Motivátory: Veřejná pochvala, diplom

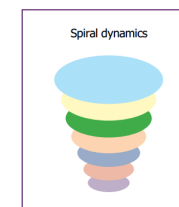
Oranžová

- Rozvoj cca mezi 10. a 14. rokem
- Soutěživost, výkon, výsledky, úspěch, vliv, zvědavost, ziskovost, konkurenceschopnost, pokrok. Schopnost vidět pokrok v čase. Dosahování výsledků s ohledem na okolí (vs. Červená)
- Dojde-li k chybě ve vývoji: slepá poslušnost, absence osobních ambicí
- Projevy ve sportu: Touha po vítězství cestou fair play, odmakat si to, uspět. Racionální přístup k tréninku. Důraz na hmatatelné/viditelné výsledky. Workoholismus, přílišná identifikace s rolí sportovce a tendence k přepínání svých sil až k vyhoření. Fixace na vyzkoušené způsoby a metody bez ohledu na změny prostředí.
- Tým funguje, pokud má výsledky. V krizi spadne do modré.
- Styl učení: samostatné vyhledávání informací založených na konkrétních výzkumech a faktech. Racionální argumentace.
- Motivátory: odměny, prémie, výsledky, medaile

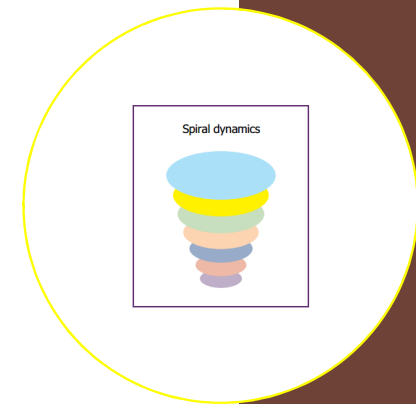
Zelená

- Rozvoj cca v rozmezí 15 – 21 let
- Komunita, propojenost, pospolitost, láska, harmonie, spolupráce, ideály, sociální kontakt a konsenzus
- Projevy ve sportu: Tým a kamarádi na prvním místě, výsledky až potom, velmi soudržný tým, souhra a spolupráce na výbornou. Může sklouzávat k pohodlí a pasivitě, spokojenost s málem pokud jde o výsledky, dává přednost vztahům před výsledky, tzn. Nepůjde do konfliktu v zájmu lepších výsledků, raději zachová harmonický kolektiv. Angažuje se v charitativních projektech.
- Tým funguje na základě vzájemné dohody a spolupráce všech. Trenér je vnímán spíše jako parťák, než autorita. V krizi se propadá do oranžové a egoisticky prosazuje zájmy jednotlivců, nebo klesne až do modrého fundamentalismu „já mám pravdu a ty ne“
- Styl učení: Učí se od ostatních pozorováním. Učí se sám ze své vůle.
- Motivátory: Sociální kontakt, harmonické vztahy, kamarádi

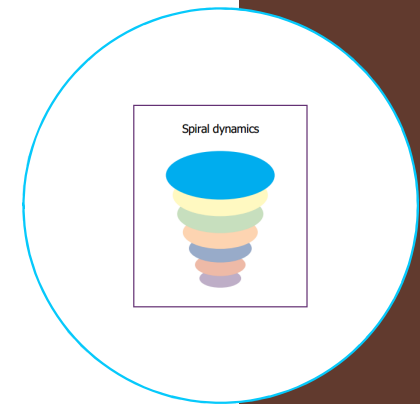
Žlutá

- Může, ale nemusí se rozvinout v dospělosti (nad 21 let)
- Svoboda, nezávislost, učení se a osobní rozvoj, srovnávání se sebou samým v čase, absence strachu, nadhled a schopnost pochopit ostatní úrovně, kreativita a analýza
- Projevy ve sportu: samostatné řízení tréninkového plánu, výběr trenérů na základě expertizy, sklon využívat nejmodernější metody tréninku i mimo systém, ohled na své zdraví a dlouhodobý horizont (udržitelnost), nepotřebuje se srovnávat s ostatními, sport dělá kvůli překonávání sebe sama. Není soutěživý.
- Tým plný kreativních individualit velmi náročný na řízení
- Styl učení: Učení je smyslem všech aktivit, učí se tím, že zkouší to, co ještě nikdo nezkusil (kreativita a analýza)
- Motivace: Seberozvoj, práce na sobě

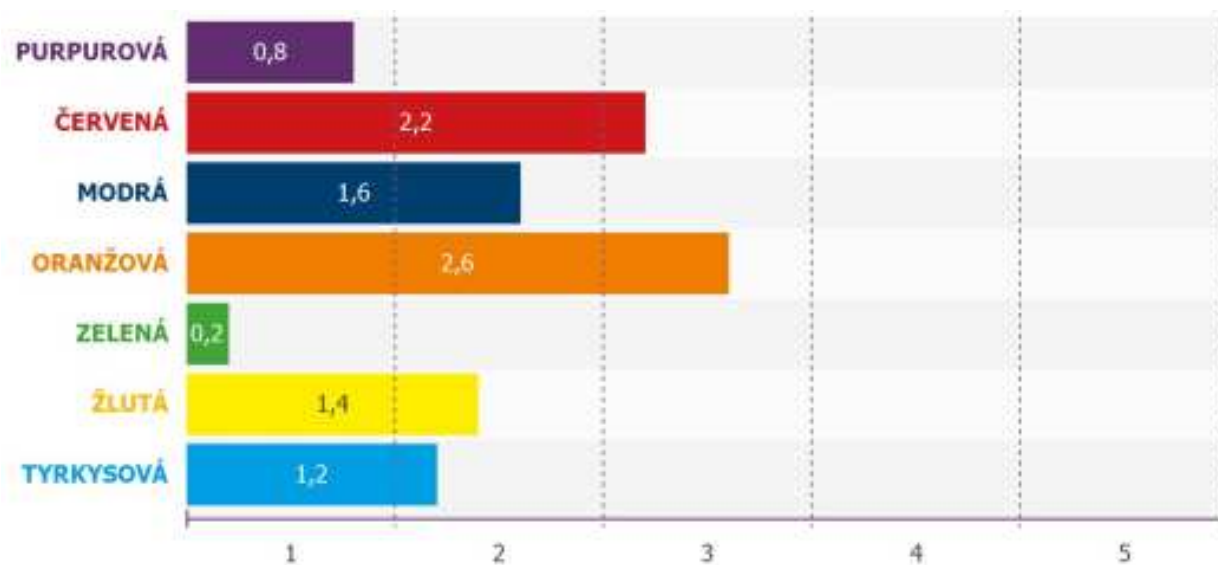
Tyrkysová

- Může se rozvinout v dospělosti (nad 30 let)
- Big picture, zodpovědnost za zemi jako celek, holistická vize, rovnováha a integrace, skutečná spiritualita (ne ezo, ne New Age...), silný smysl pro intuici, vztah k přírodě a všemu živému, schopnost ctít více úhlů pohledu a integrovat je
- Projevy ve sportu: Hledá smysl toho co dělá v kontextu fungování světa (spíše pokud jde o hledání dalšího směřování po ukončení sportovní kariéry)
- Asi 1% obyvatel planety
- Snadno se zamění za fialovou, ale ve své podstatě je od ní na míle vzdálená

Takto přemýšlí
sportovec (bojový
sport) uprostřed
zápasu:

Je to užitečné?
Proč?

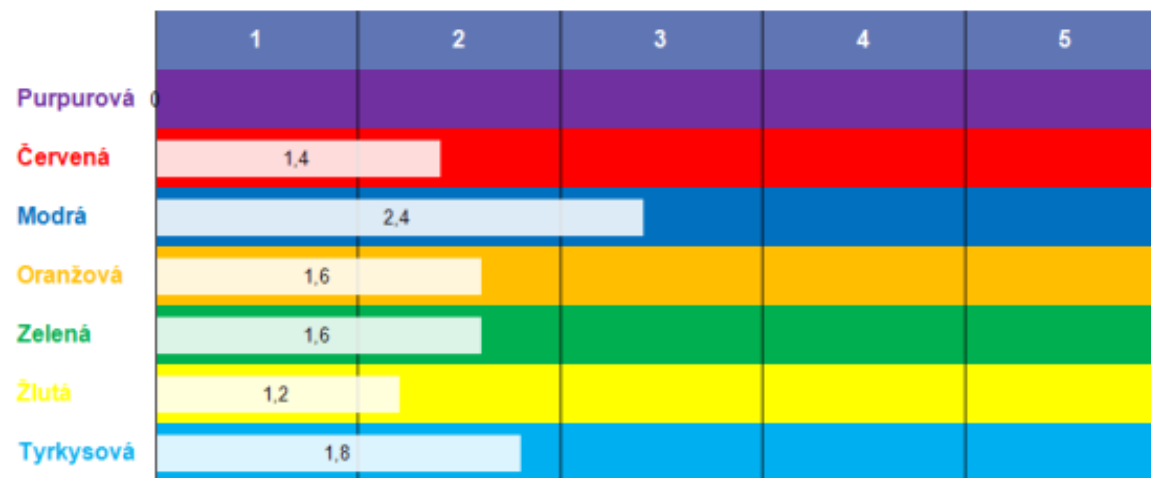
Takto přemýšlí
sportovec (bojový
sport) před
zápasem:

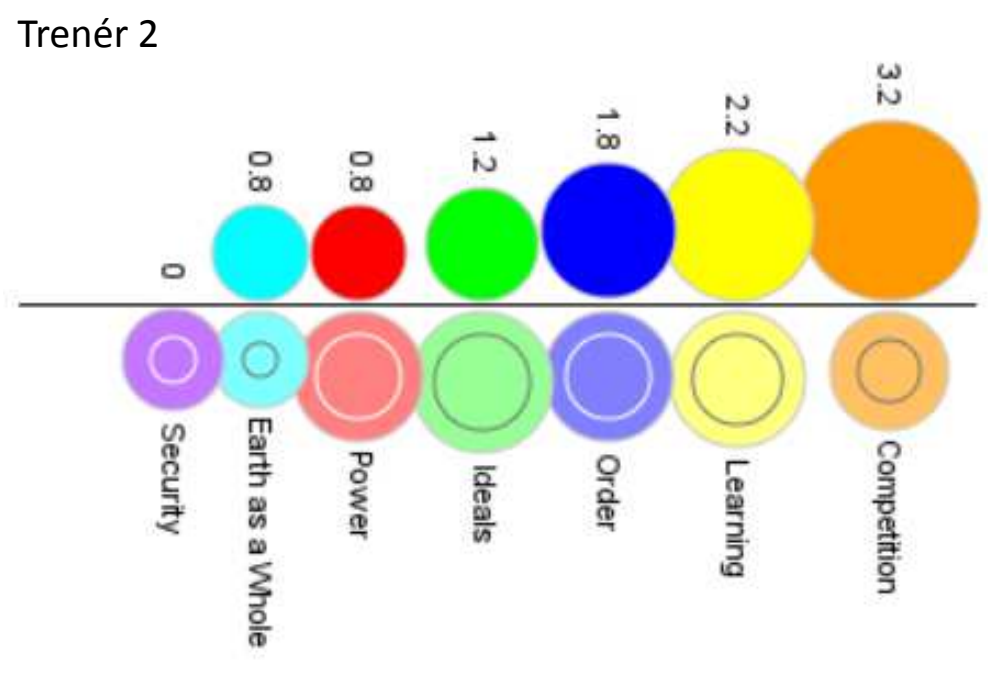
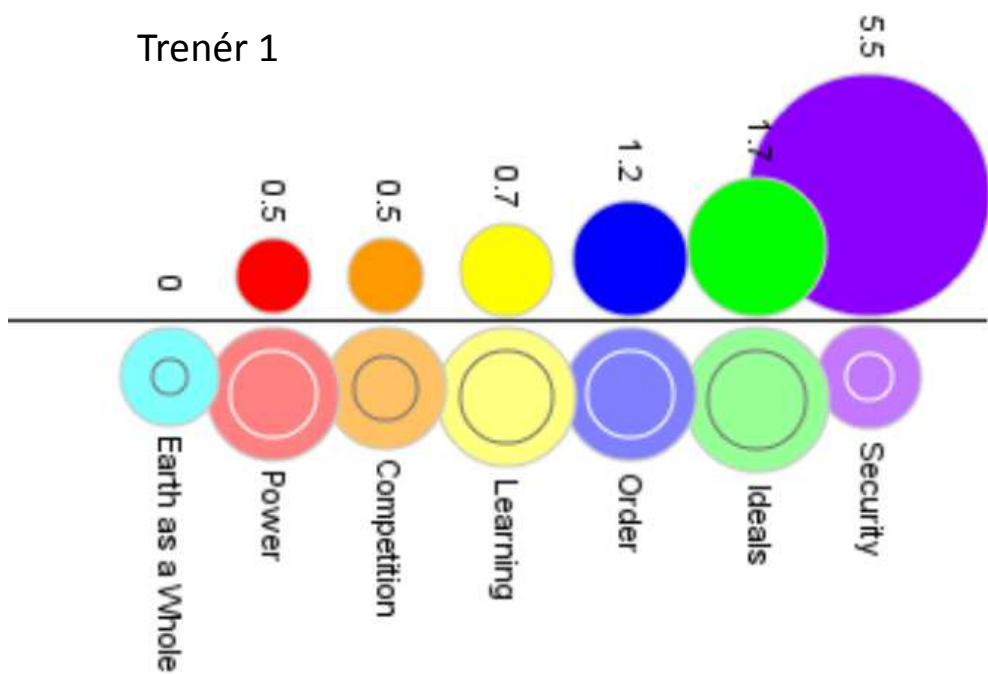
Je to užitečné?
Proč?

Takto přemýšlí
orientační běžec
uprostřed závodu:

Je to užitečné?
Proč?

Takto přemýšlí trenéři v kontextu komunikace s hráči (kolektivní sport)

Jaký dopad mají tito trenéři na tým?

Jaké je ideální sestavení hodnotových systémů pro vás v pozici trenéra?

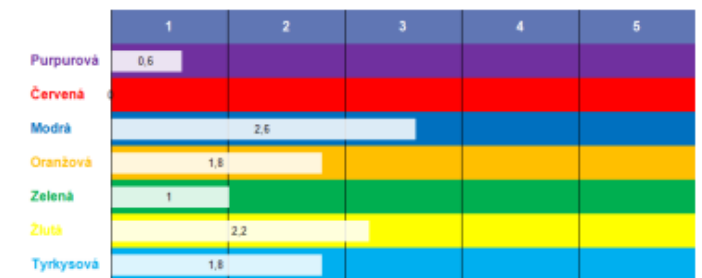
Hodnotový systém	Počet bodů (zastoupení) → TOTAL 10
Purpurová	
Červená	
Modrá	
Oranžová	
Zelená	
Žlutá	
Tyrkysová	

A jak jste na tom teď? → praktické cvičení

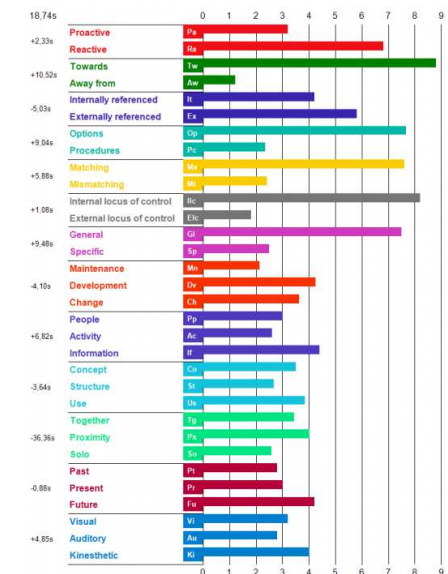
Zaujalo? Chcete víc?

- Měření hodnotového systému jednotlivců i týmů, týmové profily, kombinace se styly myšlení a hloubková analýza
- Další školení v menší skupině

Graves

Metaprogramy

Radka Evjáčková

NAJÍT SVŮJ EVEREST

Radka Evjáčková

www.radkaevjakova.cz

+420 602 437 041

info@radkaevjakova.cz